

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Mesterképzés (MA)
1.6 Szak / Képesítés	A kulturális örökség kutatása és hasznosítása/Master's degree

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Örökségesítés (kutatási szeminárium) HMM 1207						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve							
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Fehér Andrea egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	Kollokvium	2.7 Tantárgy típusa	Alaptárgy/kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás		3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	-	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					21
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					31
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák					
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	72				
3.8 A félév össz-óraszama	100				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	• történelmi és néprajzi alapismeretek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• vetítő vagy okostábla
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• CP1. Az alapvető történettudományi ismeretek és módszerek elsajátítása. • CP2. A kreativitás, problematizálás és történeti érvelés készségeinek elsajátítása. • CP3. A történettudomány területén felhasználható alap- és alkalmazott kutatáshoz szükséges készségek elsajátítása. • CP6. Készségek elsajátítása az egzisztenciális, kulturális, politikai és kommunikációs jelenségek komplex inter- és multidiszciplináris megközelítéséhez. • CP7. Az elméleti-módszertani potenciál értékesítése a humán-, kulturális- és intézményi menedzsment területén. • CP9. Tanácsadás a történelem és a kulturális örökség szakterületein.
Transzverzális kompetenciák	• CT3. A magyarázó-érvelő és értelmező-átfogó technikák alkalmazása. • CT4. Nyitott, értékelő, találekony, konstruktív hozzáállás a problémahelyzetek megoldásához. • CT8. A szakterület legfejlettebb információs és dokumentációs forrásainak az ismerete. • CT9. Kommunikációs- és csapatmunka-készségek elsajátítása.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• A kulturális örökség fogalmainak és intézményeinek történetével való ismerkedés
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A szeminárium célja, hogy elmélyítse a hallgatók kulturális örökséggel kapcsolatos ismereteit. A bibliográfia bevezetést nyújt az örökségi rendszerekbe/rezsimekbe és az örökségesítés szakaszaiba. Szó lesz az UNESCO intézményeiről és azokról az egyezményekről, amelyeken keresztül az örökségvédelmi folyamat zajlik. A bibliográfia egy interdiszciplináris megközelítést kínál, illetőleg igyekszik megfelelni a szemináriumon részt vevő, különböző szakterületekről érkező tanulók - régészek, levéltárosok, művészettörténészek, történészek és kultúratudományhallgatók - igényeinek. A szeminárium a romániai UNESCO-örökségek bemutatására összpontosít, mind a tárgyi, mind a szellemi kulturális örökségre, valamint azokra az adminisztratív folyamatokra, amelyek az UNESCO világörökségi listájára való sikeres felvételükhöz vezetnek.

8. A tantárgy tartalma

8.2. Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető szeminárium	Megbeszélés	A szemináriumi célkitűzések és félévi követelmények vázolója
2. A kulturális örökség és örökségesítés	Vita, szövegelemzés	A fogalmi keret tisztázása

3. A kulturális örökség rezsimjei I. Az örökségvédelem kezdetei.	Vita, szövegelemzés	Az első örökségvédelmi intézmények bemutatása
4. A kulturális örökség rezsimjei II. Az UNESCO örökségpolitikája (Az 1950-es faji megkülönböztetésről szóló egyezmény, az 1970-es A kulturális javak törvényen kívüli exportját, importját tiltó egyezmény)	Vita, szövegelemzés, forráselemzés	Az UNESCO kortárs rezsimjeinek, illetve a világörökség megjelenéséhez vezető egyezmények ismertetése
5. Az 1972-es UNESCO egyezmény (A kulturális és természeti világörökség védelméről szóló egyezmény (1972))	Vita, szövegelemzés, forráselemzés	Az 1972-es egyezmény elemzése. A romániai örökséghegyszínek ismertetése
6. A 2003-as UNESCO egyezmény (A megfoghatatlan kulturális örökség védelméről szóló egyezmény)	Vita, szövegelemzés, forráselemzés	A 2003-as egyezmény elemzése és a hozzá kapcsolódó romániai tételek ismertetése
7. Teszt	Parciális	-
8. Örökség és identitás. A kulturális örökség identitáskonzolidáló jellege	Szövegelemzés, vita	A szemináriumi olvasmányok kritikai elemzése
9. Örökség és identitás. A levéltárak és múzeumok az örökségesítés szolgálatában	Szövegelemzés, vita	A szemináriumi olvasmányok kritikai elemzése
10. Örökség és gazdaság. A turizmus és az örökségi piac	Szövegelemzés, vita	A szemináriumi olvasmányok kritikai elemzése
11. Új értelmezések. Az európai örökség.	Szövegelemzés, vita	A szemináriumi olvasmányok kritikai elemzése
12. Bemutatók	Bemutató, elemzés, vita	Egy tetszőlegesen kiválasztott UNESCO világörökséghez kötődő helyszín/tétel s örökségesítési folyamatának bemutatása
13. Bemutatók	Bemutató, elemzés, vita	Egy tetszőlegesen kiválasztott UNESCO világörökséghez kötődő helyszín/tétel s örökségesítési folyamatának bemutatása
14. Bemutatók	Bemutató, elemzés, vita	Egy tetszőlegesen kiválasztott UNESCO világörökséghez kötődő helyszín/tétel s örökségesítési folyamatának bemutatása

Online hozzáférhető internetes oldalak:

Comisia Națională a României pentru UNESCO. <https://www.cnr-unesco.ro/ro/despre-noi/cadru-legal>

Cultural Heritage. <https://culture.ec.europa.eu/policies/selected-themes/cultural-heritage>.

Europa Nostra. The European Voice of Civil Society Committed to Cultural Heritage.

<https://www.europanostra.org>.

European Heritage Awards. <https://culture.ec.europa.eu/hu/cultural-heritage/initiatives-and-success-stories/european-heritage-awards>.

European Heritage Label. <https://culture.ec.europa.eu/cultural-heritage/initiatives-and-success-stories/european-heritage-label>.

Institutul Național al Patrimoniului. <https://patrimoniul.ro/?locale=en>

UNESCO Conventions. <https://www.unesco.org/en/legal-affairs/standard-setting/conventions>

UNESCO Cultural Landscapes. <https://whc.unesco.org/en/culturallandscape/>.

UNESCO Tentative Lists. <https://whc.unesco.org/en/tentativelists/?action=listtentative&state=ro&order=states>.

UNESCO World Heritage List. <https://whc.unesco.org/en/list/>.

Általános könyvészet:

Colella, Silvana: Not a mere tangential outbreak: gender, feminism and cultural heritage. *Il Capitale culturale*, 18. (2018). 251–275.

Erdősi Péter: Európai kulturális örökség. *Erdélyi Évszázadok*, 8. évf. (2023). 15–29.

Fejérdy Tamás: A Világörökség mint kulturális örökségi laboratórium. *Korall*, 75. évf. (2019). 22–45.

Fejős Zoltán: A néprajz, antropológia – a kulturális örökség és az emlékezet kategóriái. In: György Péter – Kiss Barbara – Monok István (szerk.): *Kulturális örökség – társadalmi képzelet*. Budapest, 2005, OSZK–Akadémiai. 69–76.

Flóra Ágnes: Félúton múltból jövőbe. A levéltáros és a levéltár szerepe az írott örökség formálásában. *Erdélyi Évszázadok*, 8 (2023). 31–41.

György Péter – Kiss Barbara – Monok István (szerk.): *Kulturális örökség – társadalmi képzelet*. Budapest, 2005.

Harrison, Rodney: *Heritage: Critical Approaches*. London – New York, Routledge, 2013.

Jakab Albert Zsolt – Vajda András: Örökség: etnicitás, regionális identitás és territorialitás. In: Uők (szerk.): *A néprajzi örökség új kontextusai. Funkció, használat, értelmezés*. Kolozsvár, 2018, KJNT. 7–28.

Keszeg Vilmos (ed.): *À qui appartient la tradition? / Who owns the tradition?* Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2014.

Keszeg Vilmos: Visszatérés a hagyományokhoz: az örökségesítés és az értékesítés mint revitalizációs stratégiák. *Erdélyi Évszázadok*, 8 (2023). 63–103.

Kockel Ullrich – Craith Máiréad Nic: *Cultural Heritages as Reflexive Traditions*. New York, 2007, Palgrave Macmillan.

Kovács Eszter: Etnicitás az idegenvezetésben. Székelyföldi idegenvezetők narratívái. *Regio*, 30 (2022) 2. 140–176.

Lowenthal, David: *The Heritage Crusade and the Spoils of History*. Cambridge, 1998.

Lowenthal, David: Az örökség rendeltetése. In: Péter Erdősi –Gábor Sonkoly (eds.): *A kulturális örökség*. Budapest, 2004, L'Harmattan. 55–82.

Lowenthal, David: Az örökség megteremtése. In: Péter Erdősi –Gábor Sonkoly (eds.): *A kulturális örökség*. Budapest, 2004, L'Harmattan. 463–492.

Paládi Kovács Attila: Hungarikum és értékmentés a néprajzi felfogásban. In: Jakab Albert Zsolt – Vajda András (eds.): *Érték és közösség. A hagyomány és az örökség szerepe a változó lokális regiszterekben*. Kolozsvár, 2016, KJNT. 11–19.

Paládi Kovács Attila: A nemzeti kulturális örökség fogalma, tárgya. Örökség, hagyomány, néprajz. http://real.mtak.hu/21208/1/A_nemzeti_kulturalis_orokseg_fogalma1_u_113028.756736.pdf

Pollock, Griselda: Kánon és kultúrharc. In: Zoltán Kékesi – Eszter Lázár –Tünde Varga – János Szoboszlai (eds.): *A gyakorlattól a diszkurzusig. Kortárs művészetelméleti szöveggyűjtemény*. Budapest, 2012. 202–219.

Smith, Laurajane: *Uses of Heritage*. London – New York, 2006, Routledge.

Smith, Laurajane – Akagawa, **Natsuko** (eds.): *Intangible Heritage*. Routledge, London – New York, 2009.

Sonkoly Gábor: Regionális és nemzeti jegyek a közép-európai világörökségi helyszínekben. In: Idem: *Bolyhos tájaink. A kulturális örökség történeti értelmezései*. Budapest, 2016, ELTE. 125– 145.

Sonkoly Gábor: Léptékváltás a kulturális örökség kezelésében. *Tabula*, 12 (2009) 2. 199–209.

Sonkoly, Gábor: Regimes of Urban Heritage in Europe. In: Uő (szek.): *Urban Heritage in Europe. Economic and Social Revival*. Routledge, London – New York, 2023. 3–25.

Sonkoly Gábor: *Bolyhos tájaink. A kulturális örökség történeti értelmezései*. Budapest, 2016, ELTE.

Sterling, Colin: *Heritage, photography, and the Affective Past*. London – New York, 2020, Routledge.

Vajda András: Az archívum mint a kulturális emlékezet és az örökségképzés színtere. In: **Jakab Albert** Zsolt –**Vajda** András (szerk.): *Örökség, archívum és reprezentáció*. Kolozsvár, 2017, KJNT. 11–28.

Waterton, Emma –**Watson**, Steve (eds.): *The Palgrave Handbook of Contemporary Heritage Research*. Palgrave Macmillan, Houndmills – New York, 2015.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

A tantárgy tartalma összhangban van az örökség és az emlékezet kérdései iránti meglévő érdeklődéssel, és összeegyeztethető az európai rangos egyetemeken oktatót hasonló kurzusok tartalmával, valamint a szakmai közösség követelményeivel.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás			
10.5 Szeminárium / Labor	Az órán elsajátított fogalmak helyes használata. Az UNESCO egyezmények ismerete	Évközi ellenőrzés (parciális teszt)	50%
	Az örökséggel kapcsolatos fogalmak helyes használata, az örökségesítési folyamatok pontos ismerete	Bemutatók	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az átmenő (5) megírása a parciális teszten, évvégi bemutató és aktív szemináriumi jelenlét (min. 70%)			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

Kolozsvár, 2024.05.04.

dr. Fehér Andrea adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

Kolozsvár, 2024.05.12.

dr. Nagy Róbert-Miklós docens

